

Nagyboldogasszony

(augusztus 15.)

1Kor 15,20–27c

Mennybevétel

²⁰Krisztus feltámadt a halálból elsőként a halottak közül. ²¹Mivel egy ember idézte elő a halált, a halottak is egy ember révén támadnak fel. ²²Amint ugyanis Ádámban mindenki meghal, úgy Krisztusban mindenki életre is kel. ²³Mindenki, amikor sorra kerül: először Krisztus, majd az ő eljövetelekor mindnyájan, akik Krisztushoz tartoznak. ²⁴Azután következik a vég, amikor is (Krisztus) átadja az Istennek, az Atyának az uralmat, miután minden felsőbbiséget, hatalmat és erőt megsemmisített. ²⁵Addig kell ugyanis uralkodnia, amíg ellenségeit mind lába alá nem veti. ²⁶Utolsó ellenségként a halál semmisül meg, hiszen „mindent lába alá vetett”. ²⁷Amikor arról van szó, hogy minden alá van neki vetve, természetesen kivétel az, aki mindent alávetett neki.

Krisztus mennybemenetele mellett Mária mennybevételének hagyománya legkorábban Jeruzsálemben tűnik fel, ahol Mária sírját is mutogatják, és ennek kapcsán Máriának, az Istenanyának napjáról is beszélnek. Számos egyházatya ismeri Mária mennybevételének történetét, Damaszkuszi Szent Jánostól Jeromosig és Ágostonig megemlékeznek róla. A gallikán liturgiában már az V. században ünneplik, legkorábban pedig az egyiptomi liturgikus kalendáriumban augusztus 15-én Rómában a VII. századtól ünnepelték, és I. Szergiusz pápa korától körmenetet is tartottak, és a Sacramentum Gregorianumban már Mária mennybevétele az ünnep neve: a Szűzanyát Isten nem a halál kapuján keresztül vette fel a mennybe. Az Efezusi Zsinat (431) döntését elfogadva, XII. Piusz pápa 1950-ben hirdette ki ezt a tant a Nyugati Egyház számára.

Az első korintusi levélben Krisztus-Ádám ellentét található meg: Ádám a bűn és a halál elindítója a világban, Krisztus pedig a megváltás és a feltámadás szerzője. Az apostoli levelekben soha nem beszélnek úgy Krisztus feltámadásáról, hogy annak ne lenne a keresztények feltámadása is szoros következménye. Krisztus feltámadt, mi is feltámadunk – ez az egyik legkorábbi ókeresztény hitvallás. Mivel Krisztushoz a keresztények közül legközelebb édesanyja állt, ezért Mária mennybevételének tana egyben arra is szolgál, hogy a Boldogságos

Szűz nagyságát is kifejezze a keresztény egyházban. Különben is a keresztények feltámadásának tana arra épül, ha Krisztussal megette Isten, hogy feltámasztotta, akkor a keresztényekkel is megteszi. Fokozottan vonatkozik ez Jézus édesanyjára, akit úgy tartanak, hogy nem a halál kapuján keresztül vett fel az égbe, hanem közvetlenül.

Az egyszerű olvasók általában összetévesztik a fizikai és a lelki halált ebben a történetben. A fizikai halálnak mindenki alá van vetve. Jézus is meghalt a kereszten valóságosan, tehát ilyen értelemben nem beszélhetünk a halál kikerüléséről. A Mária halálával kapcsolatos apokrifok sem tagadják, hogy meghalt volna. A fizikai halál emberi megközelítése azonban egészen más volt a részéről, mint minden más ember részéről. Pál jól észleli, hogy az ember utolsó ellensége a halál. A halálfélelem legyőzése lehetőséget ad arra, hogy teljesen szabadnak érezzük magunkat. Az első korintusi levél Jézus feltámadását éppen úgy, mint egész földi működésének minden mondatát és minden tettet a démoni és gonosz hatalmakkal történő harc összefüggésében mutatja be. Jézus életét az evangéliumok úgy írják le, hogy fokozatosan legyőz minden gonosz hatalmat, indulatot és kezdeményezést. Jézus harca nem karrierharc, hanem harc az Isten világának és törvényeinek az érvényesítéséért a világban, és az ember szívében.

A Katolikus Egyházban Máriának is ezt a szerepet tulajdonították. A feltételezhető logika szerint Jézus művét csendesesen, de intenzíven támogatta édesanyja. Ő mélyebben megértette Jézust, mint az apostolok. Hogy Jézus nem fog elbukni a halálban, talán csak Mária hitte, amikor az apostolok is feladták a reményt. A Szent Szűz ilyen értelemben, nem olyan szinten, mint Krisztus, de hozzá hasonlóan, életével és tetteivel, nem a földi világhoz tartozott, hanem a mennyeihez, és teljesen szolidáris volt Jézussal a gonoszság elleni harcban. Ez a szemléletmódja tette őt mennyei emberré.

Sok keresztény és sok Mária-tisztelő gondolkodik másként. Amikor megalkuszunk a bűnnel, vagy a bűn elleni küzdelemben nem vagyunk eléggé erősek, vagy úgy gondoljuk, hogy az Istennek és a róla szóló beszédnek a legjobb helye a templom, a világ pedig a mi otthonunk, akkor kettős értékrendszerben élünk. A vélhető földi túlélés kedvéért feladjuk mennyei küldetésünket, és alkalmazkodunk a földi szociális és politikai törvényekhez. Szánkkal hirdetjük az evangéliumot, de szívünkben feladtuk. A Mária-tisztelet több mint a rózsafüzér imádkozása, több mint litánián való részvétel és a vasárnapi misehallgatás. Azt jelenti, hogy úgy élünk, hogy annak a másik világnak legyünk tanúi, és e világ fedelmével folyamatosan harcban állunk. Ebben a harcunkban segít a mennybe fölvetett Boldogságos Szűz.